

Uitvoerings- en handhavingsprogramma Fysieke leefomgeving 2025-2026

1 Inleiding

De nog vast te stellen Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2025-2029 gemeente Westerwolde (hierna: U&HS) werken wij uit in een uitvoeringsprogramma waarin wordt aangegeven welke werkzaamheden we de komende jaren gaan verrichten. Met dit uitvoeringsprogramma 2025-2026 (hierna: U&HP) geven wij invulling aan de wettelijke verplichting.

1.1 Doel

Met dit programma wil het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) een goede programmatische en integrale invulling geven aan de VTH-taken, ook wel de uitvoerings- en handhavingstaken¹ genoemd, waarbij mensen en middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet. De doelen en prioriteiten uit de U&HS zijn vertaald in concrete acties per taakveld en gekoppeld aan de benodigde en beschikbare capaciteit. Om de uitvoering van dit programma te kunnen borgen, is een goede informatievoorziening van groot belang. Door te registreren en te rapporteren is het mogelijk om tussentijds bij te sturen en gesignaleerde knelpunten op te lossen. Dit wordt vastgelegd in een evaluatierapportage. Het vaststellen van een uitvoeringsprogramma is een collegebevoegdheid. Tweejaarlijks stelt het college het U&HP vast en sturen wij deze ter kennisname naar de gemeenteraad.

1.2 Afbakening

Het U&HP gaat over de VTH-taken binnen onze gemeente voor zover deze betrekking hebben op de fysieke leefomgeving (fysiek domein). Hieronder vallen ook de taken met een fysieke component die voortkomen uit de Algemene Plaatselijke verordening en bijzondere wetten. Het U&HP gaat niet over VTH taken die vallen onder:

- het sociaal domein
- (milieu)taken uitgevoerd door de Omgevingsdienst Groningen (hierna: ODG);
- brandveiligheidstaken uitgevoerd door de Veiligheidsregio Groningen (hierna: VRG).

1.3 Werkingsduur

Deze U&HP wordt vastgesteld voor twee jaar, voor de jaren 2025 en 2026. Na afloop van het eerste jaar zal er een evaluatie plaatsvinden. Daarnaast zal er een korte inventarisatie plaatsvinden van nieuw op te starten projecten en naar eventuele formatiewijzigingen. Hierdoor kan het programma voor 2025 worden bijgesteld naar aanleiding van de evaluatie en inventarisatie, zonder een volledig nieuw programma op te hoeven stellen. De opgevoerde uren en aantallen zijn op jaarbasis weergegeven en gelden in ongewijzigde vorm voor zowel 2025 en 2026, tenzij de evaluatie om bijstelling vraagt.

1.4 Opbouw

In hoofdstuk 2 wordt het kader en het doel van het programma nader toegelicht. In hoofdstuk 3 staat de wijze van programmeren centraal en een toelichting op de taakbladen. Hoofdstuk 4 beschrijft de werkzaamheden binnen het taakveld uitvoering en handhaving. Hoofdstuk 5 beschrijft de benodigde en beschikbare capaciteit.

1) 1. De uitvoeringstaak omvat in ieder geval:

- a) het stellen van maatwerkvoorschriften en het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 4.5,
- b) het beoordelen van en beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in de paragrafen 5.1.2 en 5.1.3,
- c) de toepassing van paragraaf 5.1.5,
- d) het uitbrengen van advies, bedoeld in de artikelen 16.15 tot en met 16.19.

De bestuursrechtelijke handhavingstaak omvat:

- a) het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, met inbegrip van het verzamelen en registreren van gegevens die hiervoor van belang zijn,
- b) het behandelen van klachten over de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, en
- c) het opleggen en ten uitvoer leggen van een bestuurlijke sanctie vanwege enig handelen of nalaten in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet.

2 Wettelijke verankering uitvoeringsprogramma

Het opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma is wettelijk verplicht volgens de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit. Deze regelgeving is gebaseerd op een planmatige aanpak voor handhaving, met als doel strategische doelen te verwezenlijken, eenduidigheid te waarborgen en willekeur te voorkomen. Wij gebruiken de BIG-8 als kader voor het opstellen en uitvoeren van ons uitvoeringsprogramma. Dit kader biedt ons een gestructureerde methode om onze werkzaamheden effectief en efficiënt te plannen, uit te voeren en te evalueren. Door deze acht kernonderdelen te volgen, kunnen wij de kwaliteit van de fysieke leefomgeving waarborgen en voldoen aan de wettelijke vereisten (zie figuur BIG-8).

Volgens het Omgevingsbesluit moet het uitvoeringsprogramma de volgende wettelijke elementen bevatten:

- Een duidelijke verbinding met de gestelde prioriteiten en doelstellingen uit de U&HS;
- Een weergave van welke werkzaamheden het komende jaar zullen worden verricht;
- Afstemming (zo nodig) met instanties die zijn belast met strafrechtelijke handhaving.

In het kader van het Interbestuurlijk toezicht (hierna: IBT) ziet de provincie Groningen toe of het programma daadwerkelijk wordt opgesteld volgens de wettelijke eisen.

3 Wijze van programmeren

Dit hoofdstuk geeft een toelichting op de manier waarop de uitvoeringstaken in gemeente Westerwolde zijn geprogrammeerd. De werkzaamheden voor uitvoering en handhaving komen voort uit wettelijke ontwikkelingen en bestuurlijke thema's (prioriteiten). We maken gebruik van onze strategieën uit de U&HS waarin het wettelijk kader en de werkwijzen/strategieën (toets- en toezichtskader) uitgebreid staat beschreven.

3.1 Ontwikkelingen

Het is van belang om de uitvoering van de VTH-taken aan te laten sluiten en af te stemmen op de ontwikkelingen die zich voordoen. In hoofdstuk 2 van de U&HS beschrijven we de ontwikkelingen op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau in gemeente Westerwolde.

3.2 Taakbladen

Om inzichtelijk te maken welke werkzaamheden wij het komende jaar gaan uitvoeren maken we gebruik van een format (taakblad). In elk taakblad wordt een vast aantal aspecten uitgewerkt die gebaseerd zijn op de (proces)eisen gesteld in de kwaliteitscriteria VTH. In de taakbladen wordt beschreven welke concrete activiteiten we gaan uitvoeren, hoe we dit gaan doen en welke capaciteit hiervoor benodigd is. Ook geven we aan welke bijdrage we leveren aan de strategische doelstellingen uit de U&HS.

VOOBEELD Taakblad

1.	Toelichting taak, werkwijze en wettelijk kader
	<i>Welke taken/activiteiten worden verricht, op welke wijze worden deze uitgevoerd binnen welk wettelijk kader?</i>
2.	Prognose
	<i>Een probleemanalyse voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) omvat verschillende elementen om een duidelijk beeld te krijgen van de problemen en risico's die aangepakt moeten worden. Hier zijn enkele voorbeelden van belangrijke problemen:</i> Gebrek aan middelen : Onvoldoende personeel of budget. Complexe regelgeving : Moeilijkheden door veranderende wetten. Communicatieproblemen : Slechte communicatie tussen afdelingen. Gebrek aan training : Onvoldoende kennis en vaardigheden. Technologische uitdagingen : Verouderde systemen. <i>Welke problemen/overtredingen doen zich voor en hoe vaak komen ze voor?</i> <i>Welke aandachtsveld/knelpunten zijn gesignaleerd? Als er sprake is van een hoge prioriteit uit de U&HS wordt deze nader beschreven.*</i>
3.	Omvang taak en benodigde capaciteit
	<i>Wat is de werkvoorraad of aanbod gestuurde activiteit van deze reguliere taak uitgedrukt in aantallen? Wat is de wijze van berekening van de uren om te komen tot een totaal benodigde capaciteit voor dit product?</i> De verschillende producten/diensten van reguliere werkzaamheden zijn voorzien van een kengetal (uitgedrukt in uren): dit is een gemiddeld aantal uren dat benodigd is om één product te realiseren. Deze kengetallen zijn/blijven nog in ontwikkeling en zullen de komende jaren worden aangescherpt. Door het aantal producten te vermenigvuldigen met het kengetal, ontstaat een totaalbeeld van de verwachte benodigde uren. Voor bepaalde producten/diensten kunnen we geen aantal en/of kengetal inschatten; voor deze producten is volstaan met een totale urenraming.
4.	Indicatoren
	<i>Welke indicatoren worden geregistreerd in het systeem en welke indicatoren zijn nog wenselijk?</i>
5.	Koppeling met strategisch doel en subdoelstellingen
	<i>Aan welk strategische doel van de U&HS levert de uitvoering van deze taak een bijdrage?**</i>

* De hoogste prioriteit uit de U&HS

Prioriteiten op basis van Bouwen:

- In strijd met brandveiligheidseisen Besluit Bouwwerken Leefomgeving (bouwmelding, GK 2 en 3 voor zowel nieuwbouw/verbouw als bestaande bouw)
- In strijd met constructieve eisen Besluit Bouwwerken Leefomgeving:
 - Verpauperde panden, draagconstructie niet akkoord (bestaande bouw)
 - Splitsen van panden t.b.v. toevoegen extra woning(en) (bestaande bouw én nieuwbouw/verbouw GK 2 en 3)
 - Draagconstructie niet conform vergunning (bestaande bouw én nieuwbouw/verbouw GK 2 en 3)

Prioriteiten op basis van Omgevingsplanactiviteit (voorheen RO domein):

Strijdig gebruik:

- Wonen (tijdelijk/permanent) waar niet is toegestaan (bv recreatiewoningen)
- Bedrijfsmatige activiteiten die niet zijn toegestaan
- Zorgactiviteiten die niet zijn toegestaan (bv zorgboerderij, dagbesteding)

Erfgoed:

- Onomkeerbare beschadiging van cultuurhistorische waarden (o.a. beschermd dorpsgezicht in Bellingwolde, Bourtange en Oudeschans)
- Sloop karakteristiek object/pand

Prioriteiten op basis van APV:

- afval illegale stort (meldingen afvalstort en zwerfvuil)
- stookoverlast/illegale stook/houtrook (open vuur/vuurwerk/vreugde vuren/sloopafval verbranden)
- handelen in strijd met de voorschriften carbid schieten
- overtreden van het samenscholingsverbod en ongeregelde heden

Prioriteiten Alcoholwet en Evenementen (door hoofdzakelijk boa's en vergunningverlening (APV) en toezichthouders)

Alcoholwet:

- schenken van alcohol aan minderjarigen/wederverstrekking

Evenementen:

- schenken van alcohol aan minderjarigen/wederverstrekking
- het niet (tijdig) melden van een meldingsplichtig evenement of te laat aanvragen van vergunningsplichtig evenement

****In de nog vast te stellen uitvoerings- en handavingsstrategie 2025-2029 gemeente Westerwolde (U&HS) vastgesteld. Hierin staan de doelen en prioriteiten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de fysieke leefomgeving. De volgende doelen zijn leidend:**

Veiligheid (De doelstelling is het beperken van de risico's op het gebied van constructieve-, brand-, gebruiks- en omgevingsveiligheid)

- Bij de uitvoering van de VTH-taken richten wij ons op de zaken waar de risico's het grootst zijn.
- Vergunningverlening vindt plaats volgens de preventie- en vergunningenstrategie (zie bijlage 2A en 2B).
- Wij houden risicogestuurd toezicht en handhaving op de fysieke leefomgeving en maken overtreddingen op de meest efficiënte wijze ongedaan en handelen klachten en handavingsverzoeken daarover af conform de vastgestelde strategieën (zie bijlage 2A t/m F).
- We bestrijden illegale (ver)bouw en het handelen in strijd met het omgevingsplan met het oog op brandveiligheid, constructieve veiligheid en omgevingsveiligheid. Dit doen wij door in alle gevallen conform onze toezicht- en handavingsstrategie (bijlage 2A t/m F) te handelen.

Gezondheid (De doelstelling is een gezonde leefomgeving creëren voor alle inwoners van de gemeente Westerwolde)

- We handhaven en verbeteren de huidige situatie rondom alcoholgebruik onder jongeren. Dit houdt in dat we eerst focussen op preventie en daarna op het uitvoeren van controles.
- Afhankelijk van het soort gebouw en het gebruik ervan (hoger of lager gezondheidsrisico) vindt een diepere of lagere toetsing op de gezondheidseisen uit het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (hierna: Bbl) plaats. We bestrijden het in strijd handelen met de gezondheidsaspecten uit het Bbl. Dit geldt ook voor toezicht en handhaving.

Milieu (De doelstelling is om de impact op het milieu te verminderen)

- We beperken het illegaal dumpen van afval en zwerfvuil. Dit omvat het intensiveren van toezicht en handhaving en het aanbieden van genoeg afvalinzamelingsmogelijkheden. We zetten ons in om het terrein na een evenement opgeruimd en schoon achter te laten, zodat het zwerfvuil beperkt wordt. We volgen de Afvalstoffenverordening Westerwolde 2023.
- We verminderen het illegaal stoken. We richten ons daarbij eerst op het uitvoeren van gerichte controles om overtredingen te detecteren en aan te pakken.

Duurzaamheid (De doelstelling van duurzaamheid is om positief bij te dragen aan de overstap naar schonere energie en een groenere toekomst)

- Afhankelijk van het soort gebouw en het gebruik ervan vindt een diepere of lagere toetsing op de energiezuinigheidsaspecten uit het Bbl plaats. We bestrijden het in strijd handelen met de energiezuinigheidsaspecten uit het Bbl. Dat geldt ook voor toezicht en handhaving.
- De gemeente pakt verpauperde panden aan. Door het renoveren of herbestemmen van deze panden wordt niet alleen de uitstraling van de buurt verbeterd, maar wordt ook energiebesparing gerealiseerd door het toepassen van duurzame bouw- en isolatiematerialen.

Natuur (De doelstelling van natuur is om overlast te verminderen en ervoor te zorgen dat de regels worden nageleefd)

- De gemeente bestrijdt het handelen zonder of in strijd met een omgevingsvergunning voor vellen van houtopstand (kappen).

Ook zijn er in de U&HS de kwaliteitsdoelstellingen opgenomen:

Dienstverlening

- In alle contacten met onze klanten zijn wij helder. De klant weet wat hij kan verwachten. En ook wat wij van de klant verwachten.
- Klanten voelen zich welkom. Wij luisteren naar onze klanten en voelen mee.
- In ons werk moeten wij ons houden aan de wet. Tegelijkertijd weerhoudt ons dit er niet van om verder te kijken dan de regels. We denken in mogelijkheden en gaan samen met de klant op zoek naar oplossingen.
- Terugbelnotities worden binnen twee werk dagen afgehandeld. De terugbelnotities worden administratief afgehandeld.
- Meldingen worden risico-gestuurd behandeld. Is sprake van een hoge prioriteit, dan nemen wij zodra het kan de melding in behandeling.

Uitvoeringskwaliteit van diensten en producten

- We ondernemen acties om te voldoen aan het kwaliteitsniveau van de verordening Uitvoering en Handhaving Omgevingsrecht met betrekking tot de kritieke massa.
- Wij bekijken plannen en initiatieven zoveel mogelijk op een integrale wijze. We proberen plannen dus zoveel mogelijk af te stemmen met onze ketenpartners.
- We verbeteren de uitvoering van de VTH-taken die voortkomen uit de BIG-8 cyclus.

Financiën

- Er wordt periodiek geïnventariseerd of de begroting toereikend genoeg is voor onze inzet op risicobeheersing en beleidsdoelrealisatie.

4 Werkzaamheden uitvoering en handhaving

De uitvoeringstaken zijn gebaseerd op prioriteiten uit de U&HS en de probleemanalyse VTH. Wij werken risicogestuurd conform de uitkomsten van de risicoanalyse. De eisen die aan de procescriteria worden gesteld zijn in de taakbladen nader uitgewerkt. Dit vormt de basis voor het stellen van prioriteiten en het formuleren van doelstellingen. Op deze manier kan de beschikbare capaciteit gericht worden ingezet, namelijk daar waar de prioriteit het hoogst is. Hierdoor kan het college beter sturen op het behalen van de gestelde doelen met als gevolg dat de dienstverlening verbetert.

Bij een probleemanalyse vergunningen, toezicht en handhaving is het gebruikelijk om op basis van de gegevens van de voorafgaande jaren te analyseren. We houden de gegevens nauwkeurig bij met behulp van kengetallen die wij indien nodig aanpassen. De probleemanalyse dient tenminste 1 maal per 4 jaar te worden opgesteld en bestuurlijk vastgesteld en de risicoanalyse dient 1 maal per jaar te worden geactualiseerd op basis van monitoringsgegevens over naleefgedrag.

5 Beschikbare en benodigde capaciteit

De gemeente Westerwolde hanteert voor de inzet van 1 fte een beschikbaar aantal declarabele uren van 1400 uur.

5.1 Beschikbare capaciteit

In onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt welke functies en personele capaciteit er voor Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving beschikbaar is:

Tabel Personele capaciteit

Onderdeel	Functie	Beschikbare formatie (in fte's)
Vergunningen	Senior vergunningverlener	2
	Vergunningverleners	3,3 (inclusief 1 vacature)
	Administratief medewerker omgevingsdienst	0,85
	Vergunningverlening APV bijzondere wetten	2
Subtotaal		8,15 fte
Toezicht & Handhaving	Toezichthouders Bouw en RO	2
	Toezichthouder APV en omgevingsrecht	1 (vacature)
	Medewerker toezicht en handhaving Boa	4 (waarvan 2 vacature)
	Juridisch medewerker handhaving	2

	Juridisch adviseur Ruimte	1
Subtotaal		10 fte
Overig	Beleidsmedewerker VTH	1
Subtotaal		1 fte
Totaal		19,15 fte

Uitbesteding

Een groot deel van de voornoemde VTH-taken worden door het tijdelijk VTH team uitgevoerd onder de afdeling Ruimte. Specifieke uitvoeringstaken worden op basis van gemeenschappelijke regelingen door andere partners uitgevoerd en daarmee uitbesteed. Deze taken zijn in de begroting vastgelegd. In de U&HS staan de werkzaamheden van de onderstaande uitvoeringsorganisaties nader toegelicht.

Uitvoeringsorganisatie	In begroting gereserveerde bedrag
ODG	€1.059.000
VRG	€1.966.777
Libeau, Ritsema en Interconcept	€40.000

5.2 Benodigde capaciteit

Voor de uitvoering van voorgenoemde VTH taken zijn de volgende uren in kaart gebracht:

nr	Taakbladen vergunningen	Benodigd uren	Benodigd fte
1	Informatievoorziening, vergunningen en meldingen Omgevingswet	8.510	6,08
2	Vergunningen en meldingen APV en Bijzondere wetten	2.187	1,56
	Totaal benodigd Vergunningen	10.697	7,64

nr	Toezicht & Handhaving	Benodigd uren	Benodigd fte
3	Toezicht op verleende omgevingsvergunningen Omgevingswet	4.440	3,17
4	Toezicht op APV en Bijzondere wetten	5.190	3,71
	Totaal benodigd Toezicht en Handhaving	9.630	6,88

nr	Overig	Benodigd uren	Benodigd fte
5	Juridische aspecten VTH	4.965	3,55
6	Projecten VTH	2.080	1,49
7	Algemene ondersteuning VTH	2.548	1,82
	Totaal benodigd Overig	9.593	6,86

5.3 Conclusie beschikbaar en benodigde capaciteit

	Benodigd (in uren)	Benodigd Fte (1 Fte = 1400 uur)	Beschikbaar (in uren)	Beschikbaar Fte (1 Fte = 1400 uur)	Verschil t.o.v beschikbaar (in fte)
Vergunningverlening	10.697	7,64	11.410	8,15	
Toezicht & Handhaving	9.630	6,88	14.000	10	
Overig	9.593	6,86	1.400	1	
Totaal Fte benodigd versus beschikbaar	29.920	21,37	26.810	19,15	-2,22 fte (3.110 uren tekort)

Aan de hand van bovenstaand overzicht maken we de keuze voor welke inzet we kiezen en vooral welke werkzaamheden we de komende jaren uitvoeren. Op alle toezichtvelden zijn keuzes gemaakt.

Voor zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving geldt dat er **meer uren benodigd zijn dan beschikbaar**. We zijn voornemens om een aantal projecten uit te besteden.

Bijlagen Taakbladen

Voor het uitwerken van werkzaamheden gebruiken we een format (taakblad). In de taakbladen wordt beschreven welke concrete activiteiten we precies gaan uitvoeren, hoe we dit gaan doen en welke capaciteit hiervoor benodigd is.

De volgende werkzaamheden worden per taakblad uitgewerkt:

1. Informatievoorziening, vergunningen en meldingen Omgevingswet
2. Vergunningen en meldingen APV en Bijzondere wetten
3. Toezicht op verleende omgevingsvergunningen Omgevingswet
4. Toezicht en handhaving op basis van APV en Bijzondere wetten
5. Juridische aspecten VTH
6. Projecten VTH
7. Algemene ondersteuning VTH

Taakblad 1 Informatievoorziening, vergunningen en meldingen Omgevingswet
Toelichting taak, werkwijze en wettelijk kader Een van de doelen van de Omgevingswet is om initiatiefnemers sneller duidelijkheid te geven over de haalbaarheid van hun plannen in de fysieke leefomgeving. Om deze doelen te behalen bieden wij onze inwoners en bedrijven verschillende mogelijkheden aan: Informatieverzoek We bieden de mogelijkheid aan inwoners en bedrijven om vragen te stellen per mail en telefoon. Dit noemen we een informatieverzoek. Het is een laagdrempelige manier om informatie te verkrijgen over een vergunning die nodig is voor het bouwen of slopen van een bouwwerk, of voor het uitvoeren van bepaalde activiteiten die invloed hebben op de omgeving. We sturen indien nodig aan op het indienen van een vooroverleg. Vooroverleg We sturen op het indienen van vooroverleg, bij voorkeur via het omgevingsloket of de gemeentelijke website, om de haalbaarheid van plannen te beoordelen. Wij willen de kennis en de bewustwording van initiatiefnemers vergroten. In het vooroverleg beoordelen wij op ruimtelijke aspecten en welstand. Indien het vooroverleg positief beoordeeld wordt dan werkt de gemeente in principe mee met een eventuele aanvraag. De initiatiefnemer maakt dan geen onnodige kosten voor de uitwerking van het plan en kan de procedure voor een aanvraag sneller doorlopen. We informeren de initiatiefnemer zowel procesmatig als inhoudelijk over het voorgenomen initiatief. Principeverzoek: Het gaat dan om verzoeken om het omgevingsplan te wijzigen (voorheen: wijzigingen bestemming). Dit soort verzoeken worden inhoudelijk door de beleidsadviseurs van Ruimtelijke Ontwikkeling behandeld en vindt onder andere afstemming plaats met VTH. Omgevingsvergunningen/meldingen: Het behandelen van aanvragen omgevingsvergunning/melding voor de activiteiten bouw en omgevingsplanactiviteit. De taak vangt aan met de ontvangst van de aanvraag en wordt afgerond door: 1. het verlenen van de vergunning/toetsen op ontvankelijkheid van de melding; 2. het weigeren van de vergunning; 3. het buiten behandeling laten van de aanvraag/melding; 4. het intrekken van de vergunning en/of aanvraag op verzoek van de aanvrager. Deze taken worden uitgevoerd door de vergunningverleners. We werken conform onze preventie- en vergunningenstrategie uit de U&HS. Prognose Binnen onze gemeente spelen er een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de taken in dit taakblad. • We verwachten veel buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's) omdat ons omgevingsplan nog niet klaar is. De komende jaren blijft dit een terugkerend feit. Door de actualisatie van het omgevingsplan zal deze extra inzet moeten afnemen. • De verbouwactiviteiten gaan het komend jaar nog niet onder de Wkb vallen. Gemeenten behouden voorlopig de huidige taken voor toezicht en toetsing van verbouwingen. Hiervoor dient de gemeente nog steeds capaciteit te reserveren. Door het uitstel van de verbouwactiviteiten die door de Wkb zouden worden opgepakt blijven ook deze werkzaamheden capaciteit vragen.

- We hebben het afgelopen jaar veel tijd gestoken in het digitaliseren en standaardiseren van processen. We verwachten dat we in de loop van het jaar het digitaal werken een versnelling gaat opleveren. Daarentegen zorgt het landelijk systeem momenteel voor de nodige vertragingen waardoor de doorlooptijden langer (blijven).
- Voor alle initiatieven geldt dat ze meer capaciteit vragen door informatie op te vragen over de digitale vindbaarheid van regels. Recent zijn een aantal overkoepelende regelingen in het omgevingsplan opgenomen die ervoor zorgen dat er extra werk ontstaat bij woningsplitsing, archeologie en karakteristieke panden en pre- mantelzorgwoningen. Voor pre-mantelzorg is beleid in ontwikkeling.

De wet goed Verhuurderschap, de wet betaalbare huur en de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), de wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting en de stikstofuitspraak zijn ontwikkelingen waarvan de gevolgen voor VTH nog niet duidelijk zijn. We moeten investeren in kennis om proactief en strategisch te kunnen handelen.

Voor sommige omgevingsvergunningen hebben we expertise nodig van externe partijen. We ervaren problemen met de ODG. De capaciteitsproblemen bij de ODG zorgen voor een vertraging van de aanvraag binnen de wettelijke termijnen met name bij milieu en bodemadviezen. Wegens beperkte beschikbaarheid van deze expertise komen de wettelijke termijnen in het geding.

Omvang taak en benodigde capaciteit

Raming totaal benodigde uren 8.510 en 6,08 fte op jaarbasis.

Indicatoren

- Aantal informatieverzoeken en terugbelverzoeken
- Aantal vooroverleggen/principeverzoeken
- Aantal en soort omgevingsvergunningen
- Aantal en soort meldingen Omgevingswet

Koppeling met strategisch doel en subdoelstellingen

Door het uitvoeren van de hierboven beschreven taken leveren wij een bijdrage aan de strategische doelen en specifieke subdoelstellingen uit de U&HS:

Veiligheid (het beperken van de risico's op het gebied van constructieve-, brand-, gebruiks- en omgevingsveiligheid):

- Bij de uitvoering van de VTH-taken richten wij ons op de zaken waar de risico's het grootst zijn.
- Vergunningverlening vindt plaats volgens de preventie- en vergunningenstrategie.

Gezondheid (een gezonde leefomgeving creëren voor alle inwoners van de gemeente Westerwolde):

- Afhankelijk van het soort gebouw en het gebruik ervan (hoger of lager gezondheidsrisico) vindt een diepere of lagere toetsing op de gezondheidseisen uit het Bbl plaats. We bestrijden het in strijd handelen met de gezondheidsaspecten uit het Bbl. Dit geldt ook voor toezicht en handhaving.

Duurzaamheid (positief bijdragen aan de overstap naar schonere energie en een groenere toekomst):

- Afhankelijk van het soort gebouw en het gebruik ervan vindt een diepere of lagere toetsing op de energiezuinigheidsaspecten uit het Bbl plaats. We bestrijden het in strijd handelen met de energiezuinigheidsaspecten uit het Bbl. Dat geldt ook voor toezicht en handhaving.

Natuur (overlast verminderen en ervoor zorgen dat de regels worden nageleefd):

- De gemeente bestrijdt het handelen zonder of in strijd met een omgevingsvergunning voor vellen van houtopstand (kappen)

Taakblad 2 Vergunningen en meldingen APV en bijzondere wetten

Toelichting taak, werkwijze en wettelijk kader

Op het terrein van Algemene Plaatselijke Verordening en bijzondere wetten is afgifte van diverse vergunningen mogelijk. Behalve vergunningen worden er ook de nodige ontheffingen verleend en meldingen afgehandeld. Onder bijzondere wetten verstaan we in dit kader: o.a. de Alcoholwet, Wet op de kansspelen, Opiumwet, Standplaatsbeleid, Algemene Plaatselijke Verordening, criteria reclame-uitingen, Zondagswet, Winkeltijdenverordening Westerwolde 2024, Evenementenbeleid, Wet Bibob, Beleidsregels aanvraag- en selectieprocedure schaarse vergunningen Westerwolde 2025, Wet wapens en munitie, Verordening speelautomatenhallen Westerwolde 2025, Beleid geluid in de openbare ruimte, nadere regels terrassen en de Wet milieubeheer.

• Behandelen van informatieverzoeken (zowel intern als extern) • Behandelen van aanvragen voor een vergunning, ontheffing, melding en verklaring van geen bezwaar • Opvragen van adviezen van (keten)partners • Ambtshalve intrekkingen vergunning • Ambtshalve wijziging van voorschriften • Voeren van vooroverleg, alsook integraal overleg Deze taken worden uitgevoerd door de vergunningverleners APV. We werken conform onze toetsingsstrategie voor vergunningen uit de U&HS, waarin de basiswerkwijze en het toetsingskader nader zijn omschreven.
Prognose
In 2025-2026 verwachten we een aanpassing van de werkzaamheden voor het actualiseren van het standplaatsenvergunningen door een nieuw lotingsprocedure op basis van de nieuwe beleidsregel schaarse vergunningen. De komende jaren gaan we verder met optimaliseren van de werkprocessen en werkinstructies om het efficiënter te laten verlopen. Daarnaast gaat het digitaliseren van de werkprocessen omtrent alle APV vergunningen verder vormgegeven worden.
Omvang taak en benodigde capaciteit
Raming totaal benodigde uren 2.187 en 1,56 fte op jaarbasis.
Indicatoren
- Aantal en soort aanvragen - Aantal en soort ontheffingen - Aantal en soort meldingen
Koppeling met strategisch doel en subdoelstellingen
Door het uitvoeren van de hierboven beschreven taken leveren wij een bijdrage aan de strategische doelen en specifieke subdoelstellingen uit de U&HS: Veiligheid (het beperken van de risico's op het gebied van constructieve-, brand-, gebruiks- en omgevingsveiligheid): • Bij de uitvoering van de VTH-taken richten wij ons op de zaken waar de risico's het grootst zijn. Gezondheid (een gezonde leefomgeving creëren voor alle inwoners van de gemeente Westerwolde): • We streven ernaar de huidige situatie rondom alcoholgebruik onder jongeren te handhaven of te verbeteren. Dit houdt in dat we eerst focussen op preventie en daarna op het uitvoeren van controles. Milieu (de impact op het milieu te verminderen): • We streven ernaar om illegaal afval dumpen en zwerfvuil te beperken. Dit omvat het intensiveren van handhaving en toezicht en het aanbieden van genoeg afvalinzamelingsmogelijkheden. We zetten ons in om het terrein na een evenement opgeruimd en schoon achter te laten, zodat het zwerfvuil beperkt wordt. We volgen de Afvalstoffenverordening Westerwolde 2023.

Taakblad 3 Toezicht op verleende omgevingsvergunningen Omgevingswet
Toelichting taak, werkwijze en wettelijk kader
Nadat een omgevingsvergunning is verleend of een melding is beoordeeld, wordt er toezicht uitgevoerd volgens de werkwijze die is vastgelegd in onze toezichtstrategie en ons beleid op de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb-beleid). We gaan ervanuit dat de vergunninghouder bouwt volgens de vergunning, zowel technisch als ruimtelijk. We houden geen toezicht op bouwwerken die vergunningsvrij gebouwd worden. Uiteraard zal bij indicaties waarbij er sprake is van constructief onveilige situaties of in het geval van verzoeken tot handhaving wel inzet plaatsvinden volgens onze nalevingsstrategie. Wij voeren de volgende taken uit: Toezicht op verleende omgevingsvergunningen:

Deze taak betreft het ter plaatse controleren of de werkzaamheden/activiteiten overeenkomstig de omgevingsvergunning worden uitgevoerd. Dit geldt voor bouwwerken in gevolgklasse 2 en 3 en verbouwactiviteiten bij bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1. Gevolgklasse 2 en 3 zijn bijvoorbeeld appartementencomplexen en grote bouwwerken met een publieke functie. Technisch toezicht op gevolgklasse 1 voeren wij niet uit. De toezichthouder geven ook aandacht aan de omgevingsveiligheid. Op administratief afgehandelde aanvragen en vergunningsvrijverklaringen is geen toezicht. De toezichthouder is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze taken.

Toezicht houden op activiteiten zonder vergunning/in strijd met omgevingsplan:

De taak betreft toezicht op het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het omgevingsplan zonder dat hiervoor een omgevingsvergunning is verleend om af te wijken van het omgevingsplan. Dit geldt zowel in de bebouwde kom als in het buitengebied, waarbij tegelijkertijd aandacht wordt besteed aan mogelijke strafbare activiteiten (hennepkwekerijen, productie van synthetische drugs, etc.) in leedloosden e.d.. Dit doen wij op basis van een combinatie van meldingen en klachten en eigen waarnemingen. Illegale bewoning recreatieparken en verpauperde panden zijn de aandachtspunten.

Toezicht op monumenten:

De taak betreft toezicht op monumenten. Het gaat om de omgevingsvergunning van de monumenten en het onderhoud. Hierbij wordt in het monumenten register onderzocht wat monumenteel is. De toezichthouder doet dossieronderzoek naar de historie, De uitkomst kan zijn dat er bouwhistorisch onderzoek moet plaatsvinden. De toezichthouder heeft indien nodig contact met Libau en RCE.

Toezicht op exploitatievergunning en alcoholvergunning

De taak betreft de controle op eisen uit het Bbl Bij de aanvraag van een alcoholvergunning controleert de toezichthouder op de inrichtingseisen van een horecapand. Bij de exploitatievergunning van een B&B/minicampings vindt controle plaats op het al dan niet zijn van een zelfstandige wooneenheid en het parkeren op eigen terrein. Er wordt ook gekeken naar de veiligheid.

RWLP

De taak betreft de controle van verpauperde panden, het zogenaamde Rotte kiezen beleid indien gewenst. 'Rotte kiezen' hebben een negatieve invloed op de woon- en leefomgeving in Groningen. De Oost-Groningse gemeenten voeren daarom samen met het Regionaal Woon-en Leefbaarheidsplan Oost Groningen (RWLP), een aanpak uit. Het doel van de aanpak is het terugdringen van het aantal panden, om waardedaling van omliggende panden te voorkomen en de leefbaarheid in de omgeving te vergroten. Om dit te bereiken zet de aanpak in op het verbeteren of uitiem slopen van Rotte kiezen. De aanpak is een combinatie van een helpende hand (persoonlijke benadering en waar nodig financiële ondersteuning) en een harde hand (handhaving). Beide handen zijn nodig voor een goed werkende aanpak. De toezichthouders maken samen met de toezichthouder RWLP een lijst met verpauperde panden. Dit is de zogenaamde voorselectie. Verdere werkzaamheden worden benoemd bij het taakblad projecten.

BAG/WOZ

Alle verleende omgevingsvergunningen worden opgenomen in de BAG. Aangezien vaak geen melding wordt gedaan van start of gereedmelding, vindt er geen aanpassing plaats in het systeem. Hiervoor worden de toezichthouders gevraagd om te controleren wat de stand van zaken is. Hiervoor ontvangen de toezichthouders een lijst van de medewerker BAG. De toezichthouder controleert de lijst administratief en soms fysiek voor de controle. De WOZ medewerker handhaaft de BAG lijst en levert een aanvullende lijst met illegale bouwwerken ter controle.

Controles brandveilig gebruik

Op verzoek van VRG (bij twijfel) of andersom (wijziging vergunning) gaan toezichthouders en VRG samen op controle. VRG informeert de toezichthouders over de uitkomsten.

Prognose

De afgelopen jaren is er een grote achterstand ontstaan in de toezicht op de verleende vergunningen. Om deze achterstanden in te kunnen halen is een projectmatig aanpak nodig. Ook in 2025 hebben de nodige aandacht voor het actueel houden van de werkvoorraad en het werken met systemen. Dit heeft de hoogste prioriteit.

De VTH inzet baseren wij op de uitkomsten van de risicoanalyse opgenomen in de U&HS. We houden risicogericht toezicht. Dit houdt in dat we de hoogste risico's de hoogst prioriteit geven. Hieronder staan de hoogste risico's van de risicoanalyse:

Prioriteiten op basis van Bouwen:

- In strijd met brandveiligheidseisen Besluit Bouwwerken Leefomgeving (bouwmelding, GK 2 en 3 voor zowel nieuwbouw/verbouw als bestaande bouw)

- In strijd met constructieve eisen Besluit Bouwwerken Leefomgeving:
 - Verpauperde panden, draagconstructie niet akkoord (bestaande bouw)
 - Splitsen van panden tbv toevoegen extra woning(en) (bestaande bouw én nieuwbouw/verbouw GK 2 en 3)
 - Draagconstructie niet conform vergunning (bestaande bouw én nieuwbouw/verbouw GK 2 en 3)

Prioriteiten op basis van Omgevingsplanactiviteit (voorheen RO domein):

Strijdig gebruik:

- Wonen (tijdelijk/permanent) waar niet is toegestaan (bv recreatiewoningen)
- Bedrijfsmatige activiteiten die niet zijn toegestaan
- Zorgactiviteiten die niet zijn toegestaan (bv zorgboerderij, dagbesteding)

Erfgoed:

- Onomkeerbare beschadiging van cultuurhistorische waarden (o.a. beschermd dorpsgezicht in Bellingwolde, Bourtange en Oudeschans)
- Sloop karakteristiek object/pand

De Gasketelwet, Wet goed verhuurderschap en de stoppersregeling zijn ontwikkelingen waarvoor de gevolgen voor de taken voor toezichthouder nog niet duidelijk zijn. Inhoudelijk moet er ruimte zijn om de juiste kennis en ervaring op te doen.

In 2025-2026 wordt getracht werkprocessen in te richten en te standaardiseren in het digitale VTH systeem.

Omvang taak en benodigde capaciteit

Raming totaal benodigde uren 4.440 en 3,17 fte op jaarbasis.

Indicatoren

- Aantal controles op afgegeven omgevingsvergunningen
- Aantal klachten en meldingen
- Aantal BAG controles

Koppeling met strategisch doel en subdoelstellingen

Door het uitvoeren van de hierboven beschreven taken leveren wij een bijdrage aan de strategische doelen en specifieke subdoelstellingen uit de U&HS:

Veiligheid (het beperken van de risico's op het gebied van constructieve-, brand-, gebruiks- en omgevingsveiligheid):

- Bij de uitvoering van de VTH-taken richten wij ons op de zaken waar de risico's het grootst zijn.
- We bestrijden illegale (ver)bouw en handelen in strijd met het omgevingsplan met het oog op brandveiligheid, constructieve veiligheid en omgevingsveiligheid. Dit doen wij door in alle gevallen conform onze toezicht- en handavingsstrategie te handelen.

Duurzaamheid (positief bijdragen aan de overstap naar schonere energie en een groenere toekomst):

- Afhankelijk van het soort gebouw en het gebruik ervan vindt een diepere of lagere toetsing op de energiezuinigheidsaspecten uit het Bbl plaats. We bestrijden het in strijd handelen met de energiezuinigheidsaspecten uit het Bbl. Dat geldt ook voor toezicht en handhaving.

Taakblad 4 Toezicht op APV en Bijzondere wetten

Toelichting taak, werkwijze en wettelijk kader

De medewerkers toezicht en handhaving/ boa's houden toezicht in de openbare ruimte. Dit varieert van surveillance in alle wijken, gebieden en parken. Hierbij controleren de boa's of voorgeschreven regels in lokale verordeningen en landelijke wetgeving worden nageleefd. Daarbij leveren de boa's een belangrijke bijdrage aan de veiligheid en leefbaarheid van onze gemeente. Deze medewerkers dragen doorgaans een uniform met herkenbaar insigne en doen het werk per auto, fiets of lopend. Dit bevordert de zichtbaarheid op straat. Voor het efficiënt en effectief uitoefenen van taken van de boa's, is het van belang dat zij samenwerken met zowel interne als externe relaties (bijv. de politie, de ODG, toezichthouder etc.). De boa's dienen jaarlijks een training te volgen om de taken te kunnen uitvoeren.

De taken van de boa's zijn onder te verdelen in twee categorieën:

1. Preventie: preventie is gericht op het voorkomen van overlast. Dit kan gebeuren door voorlichting en actieve surveillance. Hierbij vervullen de boa's tevens een signaalfunctie voor de algemene dienst op zowel het gebied van beheer openbare ruimte, groenvoorziening en reiniging.
2. Repressie: repressie richt zich op het toezicht en de handhaving. De boa's controleren op de naleving van regels. Daarnaast reageren de boa's op binnengekomen meldingen van burgers, bedrijven en samenwerkingspartners.

Hieronder staan de werkvelden met een onderverdeling:

Verkeer: blauwe zone, geslotenverklaring, mulder stilstaand, aanhangwagen/caravan, rijdend verkeer, vrachtverkeer geslotenverklaring, APV overig

Gebruik openbare ruimte: object in openbare ruimte en voertuig in openbare ruimte

Hondenoverlast: blaffen, loslopen, uitwerpselen, bijtincidenten

Jeugd: overlast, preventie

Evenement: Preventief en Leefbaarheid/veiligheid

Reclame: uitstallingen, reclamevoertuigen, flyers, gevelreclame, handelsreclame, wildplak

Afval: Afvalcontainers, bijzetting, dumping

Alcohol/Horeca: Alcohol nuttigen in openbare ruimte, alcohol voorhanden in openbare ruimte, exploitatievergunning, inrichtingseisen, leeftijdsgrenzen, leidinggevende, vergunning ontheffing Alcoholwet

Damocles: sluiten en controle

Veiligheid: bedelen, dak en thuislozen, dienstverlening, drugsactiviteiten, explosieven, ondermijning, ophouden, overige ge/verboden, prostitutie, samenscholen, verblijfsverbod, vernieling/baldadigheid, winkeldiefstal, gevonden voorwerpen, schoolzone

Fietsoverlast: fietsendiefstal, weesfietsen, preventie, wrakken

Meldkamermelding: dienstverlening, ongeval, reanimatie

Het werkterrein van de boa's is zeer divers. De afhandeling van meldingen neemt een groot gedeelte van de tijd in beslag en de resterende tijd wordt gebruikt voor preventie door surveillance.

Prognose

De VTH inzet baseren wij op de uitkomsten van de risicoanalyse opgenomen in de U&HS. We houden risicogericht toezicht. Dit houdt in dat we de hoogste risico's de hoogste prioriteit geven. Hieronder staan de hoogste risico's van de risicoanalyse:

Prioriteiten op basis van APV:

- afval illegale stort (meldingen afvalstort en zwerfvuil)
- stookoverlast/illegale stook/houtrook (open vuur/vuurwerk/vreugde vuren/sloopafval verbranden)
- handelen in strijd met de voorschriften carbid schieten
- overtreden van het samenscholingsverbod en ongeregelheden

Prioriteiten Alcoholwet en Evenementen (door hoofdzakelijk boa's en vergunningverlening (APV) en toezichthouders)

Alcoholwet:

- schenken van alcohol aan minderjarigen/wederverstrekking

Evenementen:

- schenken van alcohol aan minderjarigen/wederverstrekking
- het niet (tijdig) melden van een meldingsplichtig evenement of te laat aanvragen van vergunningsplichtig evenement

Vanaf augustus 2024 zijn er twee extra boa's qua formatie beschikbaar om deze taken uit te voeren. De vacatures worden op dit moment ingevuld op inhuurbasis.

Voor de asielproblematiek wordt gebruik gemaakt van de rijksregeling waarin boa's ingezet kunnen worden. Deze inzet wordt in april geëvalueerd.
Vanuit de vaste formatie wordt door een specifieke boa controles voor ondermijning uitgevoerd. Deze staan bij projecten nader beschreven.
Omvang taak en benodigde capaciteit
Raming totaal benodigde uren 5.190 en 3,71 fte op jaarbasis.
Indicatoren
- Aantal (her)controles - Aantal opgelegde parkeerboetes - Aantal bijtincidenten - Aantal geconstateerde overtredingen - Aantal en soorten meldingen
Koppeling met strategisch doel en subdoelstellingen
Door het uitvoeren van de hierboven beschreven taken leveren wij een bijdrage aan de strategische doelen en specifieke subdoelstellingen uit de U&HS:
Veiligheid (het beperken van de risico's op het gebied van constructieve-, brand-, gebruiks- en omgevingsveiligheid): • Bij de uitvoering van de VTH-taken richten wij ons op de zaken waar de risico's het grootst zijn. • Wij houden risico-gestuurd toezicht en handhaving op de fysieke leefomgeving en maken overtredingen op de meest efficiënte wijze ongedaan en handelen klachten en handavingsverzoeken daarover af conform de vastgestelde strategieën. Milieu (de impact op het milieu te verminderen): • We streven ernaar om illegaal afval dumpen en zwerfvuil te beperken. Dit omvat het intensiveren van handhaving en toezicht en het aanbieden van genoeg afvalinzamelingsmogelijkheden. We zetten ons in om het terrein na een evenement opgeruimd en schoon achter te laten, zodat het zwerfvuil beperkt wordt. We volgen de Afvalstoffenverordening Westerwolde 2023. • We streven ernaar om het illegaal stoken te verminderen. We richten ons eerst op het uitvoeren van gerichte controles om overtredingen te detecteren en aan te pakken.

Taakblad 5 Juridische aspecten VTH
Toelichting taak, werkwijze en wettelijk kader
In onze gemeente hebben we juristen bestaande uit 2 juridisch medewerkers handhaving en 1 juridisch adviseur Ruimte. De juristen dragen bij aan het behouden en beschermen van de fysieke leefomgeving en zorgen ervoor dat individuen, bedrijven en organisaties zich houden aan de geldende wet- en regelgeving om de veiligheid en duurzaamheid van de samenleving te waarborgen. Deze taak betreft: • Het geven van juridische advies: De jurist verstrekt juridisch advies aan VTH medewerkers en externe belanghebbenden (zoals de constructeurs, de ODG, de VRG, RWLP) over kwesties met betrekking tot het omgevingsrecht. Dit omvat advies over de interpretatie van wetten, regelgeving en vergunningen. • Het initiëren/voeren van handavingsprocedures: Als er inbreuken op de wet- en regelgeving worden vastgesteld, kan de jurist handavingsprocedures initiëren. Dit omvat het opstellen van waarschuwingen bij politiek gevoelige dossiers of een hoog risico, opdrachten tot herstel (last onder dwangsom/bestuursdwang), het opleggen van (bestuurlijke) boetes en intrekken. We onderzoeken altijd de legalisatiemogelijkheden van eventuele overtredingen. • Het voeren van juridische procedures: De jurist vertegenwoordigt de overheidsinstantie in de gerechtelijke procedures en bereidt juridische documenten voor, zoals bezwaar-, beroep- en hoger beroepschriften en verweerschriften. Dit betreft beschikkingen. • Advies en informatie: De jurist kan proberen zaken op te lossen door gesprekken te voeren. Dit kan onder meer door actief te informeren en de mensen hun verhaal te laten doen. In een aantal gevallen leidt dit tot het beëindigen van de overtreding en de gemaakte afspraken worden vastgelegd in een systeem. • Het bijhouden van juridische ontwikkelingen: De jurist houdt zich op de hoogte van jurisprudentie en/of wijzigingen in de wet- en regelgeving met betrekking tot het omgevingsrecht en om de organisatie te voorzien van juridische argumenten en strategieën.

- **Samenwerking:** De jurist werkt vaak samen met andere professionals binnen de overheidsinstantie, zoals inspecteurs, stedenbouwkundigen, beleidsmakers en medewerkers Veiligheid om de handhaving van wet- en regelgeving effectief te coördineren. Daarnaast met externe ketenpartners zoals politie, OM, VRG, ODG en andere incidenteel te noemen overheidsinstanties zoals provincie, waterschap en rechtelijke instanties zoals bezwarencommissies en rechtbanken.
- **Rapportage:** De jurist houdt gedetailleerde administratie bij en analyseert de overtredingen in relatie tot de handhavingsactiviteiten. Van hieruit kan vanuit het college en de raad een stand-van-zaken en kwaliteitsverbetering worden aangeboden.
- **Interne en bestuurlijke overleggen:** het doen van casusbesprekingen en richting bepalen daarin en wanneer casussen politiekgevoelig zijn aan te merken wordt dit besproken met de desbetreffende portefeuillehouder (burgemeester en wethouder). Bij politiek gevoelige zaken, zoals zaken die te maken hebben met het COA worden afgestemd met de strategisch juridisch adviseur vallend onder Dienstverlening.

Een van de juristen is tevens een Bibobcoördinator: Bij een vergunningaanvraag kunnen wij een Bibob-toetsing uitvoeren. Een Bibob-toetsing (Wet Bibob) is een instrument dat wordt gebruikt door overheidsinstanties in Nederland om te beoordelen of een aanvrager betrokken is bij criminele activiteiten of dat de vergunning wordt aangevraagd voor het faciliteren van criminele activiteiten. Bibob staat voor 'Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur'. Als uit de Bibob-toetsing blijkt dat er ernstige vermoedens zijn van criminele betrokkenheid, kan de vergunning worden geweigerd, ingetrokken of onder voorwaarden worden verleend. De Bibob-toetsing biedt overheidsinstanties een juridisch kader om beslissingen te nemen op basis van integriteitsrisico's en draagt zo bij aan het voorkomen van ondermijning van de samenleving door criminele activiteiten. De jurist toetst aan het Bibob-beleid en indien dit van toepassing vindt afstemming plaats met RIEC Noord Nederland dan wel Landelijk Bureau Bibob.

We handelen conform de handhavingsstrategie van de U&HS. De hierin genoemde LHSO en de strategie voor handhavingsverzoeken en meldingen is relevant voor dit taakblad. De toezichthouders, boa's en juristen bepalen het in te zetten sanctiemiddel met behulp van de interventiematrix.

Prognose

Een aantal dossiers zijn dermate complex dat er veel capaciteit op ingezet moet worden. Deze dossiers omvatten meerdere overtredingen, betrokken partijen en/of ingewikkelde situaties.

Naast het behandelen van de inhoudelijk dossiers worden voor de inzet op verschillende projecten de juristen gevraagd om een juridische bijdrage te leveren.

Bij het onderwerp ondermijning is de juridische capaciteit niet gedekt binnen de gemeente. We verwachten dat hier wel capaciteit voor nodig is.

Omvang taak en benodigde capaciteit

Raming totaal benodigde uren 4.965 en 3,55 fte op jaarbasis.

Indicatoren

- Aantal meldingen, klachten en handhavingstrajecten
- Aantal bezwaarzaken
- Aantal beroepszaken
- Aantal intrekkingen van vergunningen

Koppeling met strategisch doel en subdoelstellingen

Door het uitvoeren van de hierboven beschreven taken leveren wij een bijdrage aan de strategische doelen en specifieke subdoelstellingen uit de U&HS:

- Dienstverlening
- Uitvoeringskwaliteit

Taakblad 6 Projecten VTH

Toelichting taak, werkwijze en wettelijk kader

Een aantal prioriteiten kennen een projectmatige aanpak:

Energiebesparing en label-C

De energiebesparingsplicht is een belangrijke maatregel binnen de Wet milieubeheer, die gericht is op bedrijven, instellingen en organisaties die meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ gas per jaar

verbruiken. Zij zijn verplicht energiebesparende maatregelen te nemen. Deze maatregelen moeten kosteneffectief zijn, wat betekent dat ze binnen vijf jaar moeten worden terugverdiend.

De energiebesparingsplicht geldt voor locaties met een relevante milieubelastende activiteit én met een jaarlijks energiegebruik vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m3 aardgas(equivalent).

De energiebesparingsplicht staat in de Omgevingswet beschreven in 2 besluiten:

- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) - dit gaat over de milieubelastende activiteiten op een locatie.
- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) - dit gaat over de gebouwen op een locatie, de zogenoemde gebruiksfuncties. Bijvoorbeeld een winkel- of kantoorfunctie.

De organisatie die de activiteiten uitvoert, bijvoorbeeld een winkel uitbaten, is verantwoordelijk voor de energiebesparingsplicht voor die activiteiten in de winkel. De eigenaar van het gebouw is verantwoordelijk voor de energiebesparingsplicht voor het gebouw. Dit kan dezelfde organisatie zijn, maar dat hoeft niet. Voor één locatie kunnen dus 2 organisaties een energiebesparingsplicht hebben.

Toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht, en de daarbij behorende informatie- en onderzoeksplicht, staat in het basistakenpakket van de omgevingsdiensten. Dit houdt in dat de gemeenten het mandaat voor toezicht en handhaving aan hun omgevingsdienst moeten geven. De omgevingsdiensten zouden daarom voor vrijwel alle locaties de uitvoering van deze taken moeten doen.

Label C

Dit jaar vindt er een inventarisatie plaats van het aantal waar een energielabel-C verplichting op rust. We onderzoeken of dit ondergebracht kan worden bij de ODG en wat de financiële consequenties van zijn.

Rommelerven

In 2025 wordt naar verwachting één rommelerf ter hand genomen. Het betreft hier o.a. het, eventueel in samenwerking met RWLP, voeren van gesprekken, zoeken naar minnelijke oplossingen en het zo nodig handhavend optreden.

Permanente bewoning recreatieverblijven

In 2022 is gestart met het handhaven op permanente bewoning van recreatiewoningen op de twee grote vakantieparken, te weten villapark Weddermeer in Wedde en parc Emslandermeer in Vlagtwedde. Aan MB-ALL is de opdracht verstrekt om het handhavingstraject uit te voeren. In 2022 en dit jaar is door MB-ALL een Quicksan uitgevoerd om te inventariseren welke adressen als verdacht naar voren komen om handhaving op te starten. Op deze adressen zal ingezoomd worden om de gebruikssituatie goed in beeld te krijgen en bewijslast te verzamelen ten behoeve van de feitelijke aanschrijving. In 2025 wordt hier nadere invulling aangegeven.

We omschrijven hier het project inzake permanente bewoning recreatieverblijven. Hierbij speelt de Wet goed verhuurderschap ook een rol.

Regionale aanpak ondermijning

Tussen 2021 en 2023 is door Van der Torre, Tops en anderen onderzoek gedaan naar ondermijning in de tien Groninger gemeenten. De resultaten van het onderzoek zijn verwoord in de rapporten *Groningse Praktijken* en *Ondermijning in het Ommeland*. Uit deze rapporten bleek dat er in de provincie Groningen riant criminale kansen liggen, met name als het gaat om hennepteelt, drugshandel en misstanden met vastgoed. Naar aanleiding van deze onderzoeken is door de bestuurders in de provincie Groningen gezamenlijk commitment uitgesproken voor regionale samenwerking in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Hiervoor is een regionaal interventieteam samengesteld. Het interventieteam gaat binnen het gehele werkgebied van de tien de Groninger gemeenten bestuurlijke controles uitvoeren, waarbij vanuit bestuursrecht gehandhaafd wordt. Elke gemeente levert één (vaste) toezichthouder ten behoeve van het interventieteam die regionaal en flexibel inzetbaar is voor circa 200 uur op jaarbasis. Voor de gemeente Westerwolde neemt een van de BOA's zitting in het regionaal interventieteam.

Controle op bouw(voorheen Wabo)-vergunningen projecten

Vanaf de overheveling van de vth taken van de Omgevingsdienst naar de gemeente waren er al achterstanden op de controle op bouwvergunningen. Deze achterstand is nog steeds aanwezig en dit wordt komend jaar opgepakt als project. Dit geldt ook voor een deel van het intrekken van vergunningen. Dit aantal is bij het project verdisconteerd.

Bescherming van Bourtange

Bourtange is een unieke historische vesting met culturele en historische waarde. We willen de historische vesting Bourtange behouden en beschermen tegen overtredingen die onomkeerbaar zijn. Het gaat om een hoge prioriteit die wij projectmatig willen aanpakken. We gaan proactief toezicht houden en maken hier een plan van aanpak voor.

Prognose

Toezicht Energie besparing en label C: Vanwege capaciteitsgebrek heeft de ODG het toezicht op Energiebesparing gedeeltelijk uitgevoerd voor de gemeente Westerwolde. Alle deelnemers samen stellen op dit moment een plan van aanpak op hoe om te gaan met de invulling van deze activiteiten en de besteding van SPUK-gelden. De kosten hiervan zijn nog onbekend. Verder wordt gekeken in hoeverre de controle op de energielabel C van kantoorgebouwen ook ondergebracht kan worden bij de ODG. Deze taak valt niet onder de basistaken, omdat de wettelijke basis hiervan ligt in het Bouwbesluit.

Permanente bewoning recreatieverblijven: in afwachting van de instructieregel van Minister Keijzer m.b.t. de bewoning op recreatieverblijven is de handhaving tijdens het schrijven van dit document onhold gezet. De verwachting is wel dat tijdens de looptijd van dit document meer duidelijkheid hierover komt. Het is nu niet in te schatten hoeveel capaciteit dit gaat vergen.

Bij ondermijning: bij de uitvoering van het regionale project is de interne juridische handhavingsscapiteit nog niet gedekt.

Controle op bouw(voorheen Wabo)-vergunningen projecten: Dit project wordt komend jaar opgepakt. De verwachting is dat met administratieve ondersteuning voor een half jaar de achterstand voor een groot deel weggewerkt kan worden.

Bescherming van Bourtange: Dit is als afzonderlijk project benoemd en we moeten nog bepalen op welke wijze en wanneer hier invulling aan wordt gegeven.

Omvang taak en benodigde capaciteit

Raming totaal benodigde uren 2.080 en 1,49 fte op jaarbasis.

Indicatoren

- Aantal controles op rommelerven
- Aantal integrale controles ondermijning
- Aantal actiedagen

Koppeling met strategisch doel en subdoelstellingen

Door het uitvoeren van de hierboven beschreven taken leveren wij een bijdrage aan de strategische doelen en specifieke subdoelstellingen uit de U&HS:

Veiligheid (het beperken van de risico's op het gebied van constructieve-, brand-, gebruiks- en omgevingsveiligheid):

- Bij de uitvoering van de VTH-taken richten wij ons op de zaken waar de risico's het grootst zijn.
- Vergunningverlening vindt plaats volgens de preventie- en vergunningenstrategie.
- Wij houden risico-gestuurd toezicht en handhaving op de fysieke leefomgeving en maken overtredingen op de meest efficiënte wijze ongedaan en handelen klachten en handavingsverzoeken daarover af conform de vastgestelde strategieën.

Duurzaamheid (positief bijdragen aan de overstap naar schonere energie en een groenere toekomst):

- Afhankelijk van het soort gebouw en het gebruik ervan vindt een diepere of lagere toetsing op de energiezuinigheidsaspecten uit het Bbl plaats. We bestrijden het in strijd handelen met de energiezuinigheidsaspecten uit het Bbl. Dat geldt ook voor toezicht en handhaving.
- De gemeente streeft ernaar verpauperde panden aan te pakken. Door het renoveren of herbestemmen van deze panden wordt niet alleen de uitstraling van de buurt verbeterd, maar wordt ook energiebesparing gerealiseerd door het toepassen van duurzame bouw- en isolatiematerialen.

Taakblad 7 Algemene ondersteuning VTH

Toelichting taak, werkwijze en wettelijk kader

Naast de reguliere taken zijn ook andere taken relevant voor een goede uitvoering van de U&H-taken:

- Kwaliteitszorg: Opstellen, begeleiden en monitoren van de uitvoering van de U&HS, het uitvoeringsprogramma, het jaarverslag en andere beleidsdocumenten die met VTH te maken hebben. De werkzaamheden kennen een cyclisch karakter en vloeien met name voort uit onderdelen van

de P&C-cyclus (waaronder het opmaken van jaarverslag en kwartaalrapportages) en de Big 8-beleidscyclus; • Advies aan bestuur en collega's over de voor ons relevante ontwikkelingen; • Bewaken van de kwaliteit en updaten van de (werk)processen. • Bevorderen en onderhouden van de kennis en deskundigheid door trainingen en opleidingen. Waarbij speciale aandacht voor cultuurhistorie/erfgoed en archeologie. • Beleidsnota's en informatienota's: zorgdragen voor het opzetten, ontwikkelen en actualiseren van adequate juridische programma's, beleidsnota's en management- en sturingsinformatie • Procesinrichting en informatiebeheer voor alle VTH-werkzaamheden met betrekking tot de informatie die via onze applicaties wordt ontsloten, alsmede de procesinrichting van onze werksystemen. • Bedrijfsvoering: Dit omvat allerlei werkzaamheden in het kader van bedrijfsvoering, niet zijnde bedrijfsvoering die specifiek in een andere categorie terugkomt. Voorbeelden van bedrijfsvoering binnen deze categorie zijn: administratieve werkzaamheden, planning en controlecyclus, budgetbeheer, voorbereidingen portefeuillehoudersoverleg, alle structurele werkoverleggen van teamleden. Hieronder verstaan we ook het bijhouden van juridische ontwikkelen en training en opleiding.
Prognose Kwaliteitszorg De wetgever stelt hoge eisen aan de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken. Hiervoor gelden wettelijke procescriteria die stelt dat de organisatie tijdig en volledig aan die kwaliteitscriteria dient te voldoen en ook blijft voldoen. Coördinatie VTH ketenpartners Ook valt hieronder samenwerken met de samenwerkingspartners in de regio, zoals ODG: - Contact behouden en sturen werkzaamheden ODG; - Accounthoudersoverleggen verbonden partijen; - Begeleiden en adviseren m.b.t. bestuursvergaderingen verbonden partijen. VRG: - Opdrachtformulering afstemmen met VRG en input leveren voor regionaal uitvoeringsprogramma VRG Beleid opstellen actualiseren: De verordening adviescommissie voor ruimtelijke kwaliteit, het standplaatsenbeleid en de nadere regels tijdelijke reclame-uitingen, dienen geactualiseerd te worden.
Omvang taak en benodigde capaciteit Raming totaal benodigde uren 2.548 en 1,82 fte op jaarbasis.
Indicatoren - Jaarlijkse kwaliteitsmeting VTH - Beoordeling IBT-rapportage (niveau van score)
Koppeling met strategisch doel en subdoelstellingen Door het uitvoeren van de hierboven beschreven taken leveren wij een bijdrage aan de strategische doelen en specifieke subdoelstellingen uit de U&HS: • Dienstverlening • Uitvoeringskwaliteit • Financiën